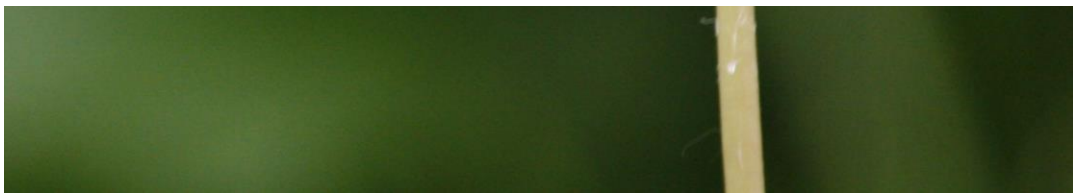

LÄNSIRANNIKON YMPÄRISTÖYKSIKKÖ

YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT
Kristiinankaupunki, Kaskinen, Närpiö, Mustasaari

Sisällys

Johdanto.....	3
Luku 1. Yleiset määräykset.....	3
1. § Tavoite ja soveltamisala	3
2. § Määräysten antaminen ja valvonta.....	3
3. § Määritelmät.....	4
Luku 2. Jätevedet	5
4. § Yleiset määräykset	5
5. § Yleiseen viemäriin johdettavat jätevedet	5
6. § Jätevesien käsittely haja-asutusalueella vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuolella. Puhdistusvaatimukset. Laitteiston sijoittaminen	5
7. § Mattojen, tekstiilien ja muiden vastaavien materiaalien pesu	7
8. § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu ja kunnossapito	7
Luku 3. Lannoitteet ja maanparannusaineet	7
9. § Tuotantoeläinten lannan ja lannoitusaineiden käyttö	7
10. § Kasvipölyn jätteen, lietteen ja tuhkan käyttäminen lannoitteena ja maanparannusaineena	8
Luku 4. Kemikaalit	9
11. § Torjunta-aineiden käyttö	9
12. § Kemikaalien varastointi ja käsittely säiliöissä. Käytöstä poistetut säiliöt. Säiliöiden tarkastaminen	9
13. § Teiden suolaus	10
14. § Maalämpöjärjestelmät	10
Luku 5. Jätteet	10
15. § Yleismääräykset. Jätteiden käsittely kiinteistöllä	10
16. § Jätteiden käyttö maarakentamisessa. Laatuvaatimukset.....	11
17. § Rakennusten julkisivujen kunnostustöissä syntyvät jätteet.....	12
18. § Jätteiden poltto kiinteistöllä.....	12
19. § Lumen vastaanottoaikkojen sijoittaminen ja käyttö	12
20. § Ruoppaus, niitto ym. vesirakennustyöt.....	13
Luku 6. Pöly, savu ja haju	13
21. § Rakennus-, korjaus- ja purkutyöt sekä maarakentaminen	13
22. § Kulkuväylien ja pihojen kunnossapito ja puhtaanapito	14
23. § Lämmitys- ja ilmanvaihtolaitteet	14
Luku 7. Melu ja värinä.....	14
24. § Ilmoitus- ja tiedotusvelvollisuus erityisen häiritsevää melua tai värinää aiheuttavasta toiminnasta ...	14
25. § Työvaiheiden sekä koneiden ja laitteiden erityisen häiritsevä melu	15
26. § Tilapäiset ja siirrettävät asfalttiasemat ja murskaamot.....	15
27. § Äänentoistolaitteiden käyttö.....	16
Luku 8. Muut määräykset.....	16
28. § Velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja	16
29. § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä.....	17
30. § Maksut	17
31. § Seuraamukset ympäristönsuojelumääräysten rikkomisesta tai laiminlyönnistä	17
32. § Voimaantulo.....	17

Johdanto

Ympäristönsuojelulain 19. §:n mukaan kunnanvaltuusto voi antaa tämän lain täytäntöön panemiseksi tarpeellisia paikallisista olosuhteista johtuvia, kuntaa tai sen osaa koskevia yleisiä määräyksiä (*kunnan ympäristönsuojelumääräykset*).

Ympäristönsuojelumääräysten tavoitteena on paikalliset olosuhteet huomioon ottaen ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä poistaa ja vähentää pilaantumisesta aiheutuvia haittoja. Ympäristönsuojelulaissa luetellaan ne tilanteet, joita kunnan ympäristönsuojelumääräykset voivat koskea. Ympäristönsuojelulakiin sisältyy myös määräys, joka koskee poikkeamista ympäristönsuojelumääräyksistä.

Ympäristönsuojelulain 3. §:ssä määritellään muun muassa käsitteet ympäristön pilaantuminen ja terveyshaitta.

Ympäristönsuojelumääräykset toimivat kunnan ohjauskeinoina, ja ne ovat luonteeltaan alemman asteisia normeja, jotka sitovat kuntalaisia, toiminnanharjoittajia ja viranomaisia. Ympäristönsuojelumääräykset tulee sovittaa yhteen jätehuoltomääräysten ja rakennusjärjestyksen sekä muiden kunnallisten sääntöjen kanssa, niin että näiden välillä ei esiinny ristiriitaisuuksia.

Luku 1. Yleiset määräykset

1. § Tavoite ja soveltamisala

Ympäristönsuojelumääräysten tavoitteena on ehkäistä ympäristön pilaantumista, poistaa ja vähentää pilaantumisesta aiheutuvia haittoja, turvata terveellinen ja viihtyisä ympäristö sekä ehkäistä jätteen syntymistä ja haitallisia vaikutuksia. Perusteena ovat paikalliset olosuhteet.

Ympäristönsuojelumääräykset ovat voimassa koko yhteistoiminta-alueella. Osa määräyksistä koskee kuitenkin vain 3. §:ssä määritellyjä, ympäristönsuojelullisesti erityistä huomiota vaativia alueita.

Ympäristönsuojelumääräykset eivät koske luvan- tai ilmoituksenvaraista toimintaa taikka puolustusvoimien toimintaa. Poikkeuksena tästä on ympäristönsuojelulain 60. §:n määräys, jonka mukaan kunta voi ympäristönsuojelumääräyksillä määrätä, että tietyistä erityisen häiritsevää melua ja tärinää mahdollisesti aiheuttavasta toiminnasta ei tarvitse tehdä ilmoitusta.

2. § Määräysten antaminen ja valvonta

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen huolehtii kunnan ympäristöhallintoon kuuluvista lupa- ja valvontatehtävistä (ympäristönsuojelulaki 21. §). Tehtävät hoitaa kuntien määräämä toimielin. Kristiinankaupungin, Kaskisten, Närpiön ja Mustasaaren ympäristönsuojeluviranomaisena toimii kuntien sopimuksesta Länsirannikon ympäristöyksikön ympäristöjaosto.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi siirtää ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua toimivaltaansa, lukuun ottamatta hallintopakon käyttämistä, viranhaltijalle siten kuin kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa säädetään (ympäristönsuojelulaki 21. §). Valtuusto voi kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain 7. §:n nojalla antaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle oikeuden siirtää toimivaltaansa viranhaltijalle, jollei laissa erikseen toisin säädetä.

3. § Määritelmät

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alue määritellään vesihuoltolaissa (119/2001).

Peruskäsittelyn aluetta koskee valtioneuvoston asetus (209/2011) talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla siten kuin asetuksen 3. §:ssä on säädetty jätevesien käsittelyn vähimmäisvaatimuksista. Jätevedet on puhdistettava valtioneuvoston päätöksen (209/2011) mukaan niin, että vähimmäisvaatimukset jätevesien puhdistustasolle täyttyvät. Peruskäsittelyn alue ei kuulu pohjavesialueeseen, pohjavesialueen suojavyöhykkeeseen, taajaan rakennettuun alueeseen, ranta-alueeseen, lähiranta-alueeseen tai suojelualueeseen. Tavoitteena on, että alueen talousjätevedet käsitellään asianmukaisesti ja että ympäristön pilaantuminen estetään.

Pohjaveden suojelemiseksi ja väestön vesihuollon turvaamiseksi on perusteltua antaa erikseen pohjavesialueita koskevia määräyksiä. Pohjavesialueet ovat rajattuja, erityissuojeltuja alueita. Pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavat toiminnot ovat pohjaveden pilaamiskiellon vastaisia (ympäristönsuojelulaki 8. §). Pohjavesialueiden pilaantumisvaaran vuoksi näillä alueilla on huomioitava erityismääräykset jätevesien käsittelystä, kemikaalien säilyttämisestä, lumenkaatopaikkojen sijainnista, tilapäisistä murskaamoista ja asfalttiasemista, lannan levityksestä ja torjunta-aineiden käytöstä.

Ranta-alue on pilaantumiselle herkkä alue, joka ulottuu 200 metrin päähän rantaviivasta. Ranta-alueella annetaan erityismääräyksiä talousjätevesien käsittelystä, ajoneuvojen ja vastaavien laitteiden pesusta, mattojen ja muiden tekstiilien pesusta, lumenkaatopaikkojen sijoittamisesta ja torjunta-aineiden käytöstä. Aluetta koskee valtioneuvoston asetus (209/2011) talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla siten kuin asetuksen 4. §:ssä on säädetty ohjeellisesta puhdistustasosta pilaantumiselle herkillä alueilla.

Vesistö on määritelty vesilain (587/2011) 3. §:n 3. kohdan mukaisesti.

Ohjeellinen puhdistustaso pilaantumiselle herkillä alueilla on sellainen puhdistustaso, että ympäristöön aiheutuva kuormitus vähenee orgaanisen aineen osalta vähintään 90 prosenttia, kokonaisfosforin osalta vähintään 85 prosenttia ja kokonaistypen osalta vähintään 40 prosenttia verrattuna haja-asutuksen kuormitusluvun avulla määritettyyn käsittelemättömän jäteveden kuormitukseen.

Vähimmäisvaatimukset jätevesien puhdistustasolle ovat sellaiset, että ympäristöön joutuva kuormitus vähenee orgaanisen aineen osalta vähintään 80 prosenttia, kokonaisfosforin osalta vähintään 70 prosenttia ja kokonaistypen osalta vähintään 30 prosenttia verrattuna haja-asutuksen kuormitusluvun avulla määritettyyn käsittelemättömän jäteveden kuormitukseen.

Taajaan rakennetulla alueella erityismääräykset ovat tarpeen yleisen viihtyvyyden turvaamiseksi ja terveyshaittojen tai ympäristön muun pilaantumisen estämiseksi. Taajaan rakennetut alueet ovat asemakaavoitettuja alueita tai rakennettuja alueita lähellä asemakaavoitettuja alueita taikka erillisiä kylä- ja taajamakeskuksia. Taajaan rakennetulla alueella annetaan määräyksiä talousjätevesien puhdistustasosta, eräiden jätteiden kompostoinnista, piha- ja puutarhajätteen avopoltosta sekä katupölyn poistosta.

Luku 2. Jätevedet

4. § Yleiset määräykset

Kielto ympäristöä pilaavien tai ympäristölle vaarallisten aineiden johtamisesta tai laittamisesta viemäriin perustuu sille, että jos näin tehdään, puhdistusprosessit ja samalla myös koko puhdistamon toiminta voivat häiriytyä ja keskeytyä. Puhdistus voi myös häiriytyä, jos tällaisia aineita käsittelevällä yrityksellä ei ole tarkoituksenmukaisia erotuskaivoja, jotka voidaan tarpeen mukaan tyhjentää. Puhdistuslaitteistojen kunnossapito, eli tyhjennykset ja huolto, on erittäin tärkeää laitteiston toimivuuden säilyttämiseksi. Siksi kiinteistönomistajan on itse valvottava laitteita ja tarkistettava niiden toimintakelpoisuus. Viranomaiselle on pyydettäessä annettava tarvittavat tiedot valvontaa varten.

Päästöjen huuhtoutuminen maaperään ja vesistöihin suurilta paikoitusalueilta, varastoalueilta ja vastaavilta tulee estää ehkäisevin toimenpitein.

5. § Yleiseen viemäriin johdettavat jätevedet

Vesihuoltolain (119/2001) 10. §:n nojalla vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on aina liitettävä yleiseen viemäriverkkoon. Kiinteistö voidaan jättää liittämättä viemäriverkkoon vain siinä tapauksessa, että ympäristönsuojeluviranomainen on myöntänyt vapautuksen liittamisestä lakisääteisin perustein. Kunkin yhteistoimintakunnan valtuusto on vahvistanut vesihuoltolaitostensa toiminta-alueet, jotka perustuvat kuntien laatimiin vesihuollon kehittämissuunnitelmiin. Viemäriverkko käsittää taajimmin rakennetut alueet.

6. § Jätevesien käsittely haja-asutusalueella vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen ulkopuolella. Puhdistusvaatimukset. Laitteiston sijoittaminen

Ympäristönsuojelulain 27 b §:ssä määrätään jätevesien yleisestä puhdistamisvelvollisuudesta. Jätevedet on puhdistettava niin, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Vesikäymälävesiä lukuun ottamatta saa pieniä määriä (kantovesi) puhdistamatonta jätevettä päästää maaperään.

Valtioneuvoston asetuksen (209/2011) 5. §:n mukaan jätevesijärjestelmästä on oltava kuvaus, jonka perusteella on mahdollista arvioida jätevesistä ympäristöön aiheutuva kuormitus. Asetuksessa määrätään vähimmäisvaatimuksista talousjätevesien puhdistustasolle.

Jotta puhdistusvaatimukset täyttyvät koko ajan, täytyy laitteisto tyhjentää ja tarkistaa suunnitelmallisesti ja huoltaa säännöllisesti. Käsittelyjärjestelmän hoito ja huolto sekä säiliöiden tarkkailukertojen, huoltotoimenpiteiden ja tyhjennyskertojen kirjaaminen on lakisääteinen velvollisuus (valtioneuvoston asetus 209/2011). Ympäristönsuojeluviranomaisella on oikeus saada valvontaa varten tarvittavia tietoja (ympäristönsuojelulaki 83. §).

Ympäristönsuojelumääräyksillä voidaan tiukentaa asetuksen vaatimuksia jätevesien käsittelystä, jos ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen sitä edellyttää. Ympäristönsuojelulaki edellyttää kiinteistökohtaiselta puhdistukselta sellaista tehoa, ettei jätevesistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Sopiva jätevesien käsittelymenetelmä valitaan tapauskohtaisesti. Menetelmän valintaan vaikuttavat ympäristönsuojelumääräysten lisäksi lainsäädäntö, kunnan

rakennusjärjestys, tontin ja maaperän ominaisuudet sekä jäteveden laatu ja määrä. Puhdistusmenetelmän valinta, mitoitus ja toteutus edellyttää asiantuntemusta.

Myös puhdistettu jätevesi voi pilata ympäristöä. Sen vuoksi purkupaikan sijainnilla on suuri merkitys. Alueet onkin jaoteltu pilaantumisherkkyiden perusteella, ja eri alueille on määrätty omat suojaetäisyydet, puhdistusvaatimukset ja rajoitukset. Riittäväillä suojaetäisyyksillä estetään myös terveyshaittojen syntyminen ja pidetään ympäristö viihtyisänä.

Aluejaon perusteena on vesistön, pohjaveden ja muun ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen. Puhdistusvaatimukset nojautuvat valtioneuvoston asetukseen 209/2011, vesihuollon toimenpideohjelmaan (vesienhoitolaki 1299/2004) ja ympäristönsuojelulain 86/2000 pohjaveden pilaamiskieltoon. Pohjaveden pilaantumisen vaaraa aiheuttavat toiminnot ovat pohjaveden pilaamiskiellon vastaisia (ympäristönsuojelulaki 8. §). Ympäristönsuojelulaissa on pykälä maaperän pilaamiskiellosta (7. §).

Pilaantumiselle erityisen herkkiä alueita ovat pohjavesialueet. Jätevesien johtaminen ojaan tai imeyttäminen maahan on perusteltua kieltää pohjavesialueilla.

Pilaantumiselle herkiksi alueiksi määritellään ranta-alueet 200 metrin leveyteen asti. Tällä tavoin suojellaan sekä vesistöjä että pohjavesialueita pilaantumiselta. Pilaantumisen ehkäisemiseksi ja pilaantumisvaaran vähentämiseksi tarvitaan vesistöjen ja pohjavesialueiden ympärille puskurivyöhyke, jolla on ankarammat puhdistusvaatimukset. Yleisen käsityksen mukaan talousjätevesien aiheuttama pilaantuminen ei näy vesistössä, jos etäisyys purkupaikkaan on vähintään noin 200 metriä. Taajaan rakennetuilla alueilla on syytä huolehtia yleisestä viihtyvyydestä, estää pilaantumista ja ehkäistä terveyshaittojen syntymistä. Sen vuoksi on perusteltua määrätä myös tällaisille alueille ankarammat puhdistusvaatimukset.

Jos käymälävedet sisältyvät jätevesiin, jätevesien puhdistusmenetelmän on oltava erityisen tehokas. Myös harmaat jätevedet on käsiteltävä puhdistusvaatimusten mukaisesti.

Peruskäsittelyn alueet ovat alueita, jotka eivät ole erityisen herkkiä pilaantumiselle, jotka ovat harvaan asuttuja ja jotka eivät sijaitse pohjavesialueen, vesistön tai muun herkän paikan läheisyydessä. Peruskäsittelyn alueella lähtökohtana on, että talousjätevesien vaikutus ympäristöön on pieni eikä yleensä tarvita erikseen fosforin puhdistusta.

Imeytyslaitteiston käyttö edellyttää, että kiinteistön maaperä soveltuu imeyttämiseen, rakennuspaikka on riittävän suuri (yleensä vähintään 5 000 m²) ja sijaitsee haja-asutusalueella ja että tarvittavat suojaetäisyydet pohjaveteen, talousvesikaivoihin ja vastaaviin täyttyvät. Imeytyslaitteiston käyttö edellyttää huolellisia esitutkimuksia.

Kiinteistöjen maasto ja maaperä sekä jätevesien määrä vaihtelevat. Puhdistuslaitteiston riittävästä suojaetäisyyksistä talousvesikaivoon, vesistöön, tiehen ja naapurin rajaan on tehtävä tarkat selvitykset, ja ne on arvioitava tapauskohtaisesti. Annetut vähimmäissuojaetäisyydet ovat ohjeellisia.

Ranta-alueella on huomioitava tulvavaara. Ranta-alueella puhdistusjärjestelmä on sijoitettava vähintään 0,5 metriä ylimmän vesirajan (HW) yläpuolelle, jolloin estetään puhdistamattomien jätevesien huuhtoutuminen tulvavesien mukana pilaamaan ympäristöä. Ranta-alueilla tulee jäteveden suodatus- ja keräysputket sijoittaa samasta syystä keskimääräisen ylimmän vesirajan

yläpuolelle. Ylimmällä vesirajalla tarkoitetaan edeltävän 50 vuoden tarkkailuajan kuluessa esiintynyttä ylintä vedenkorkeutta tai, jos tällaisia mittauksia ei ole tehty, todennäköistä ylintä vedenkorkeutta, joka voidaan päätellä maaston tunnusmerkeistä.

Ympäristönsuojelumääräysten vaatimuksista, esimerkiksi suojaetäisyyksistä, voidaan hakemuksesta myöntää yksittäisiä poikkeuksia. Tällöin jätevesimäärät ovat pieniä tai maasto viettää niin, että pilaantumisvaaraa ei ole.

Taudinaiheuttajien leviämisen estämiseksi lietteen ja käymälävesin hyötykäyttö maataloudessa ei ole sallittu ilman hygieenisen tason varmistamista ohjeiden mukaisesti.

Toimintahäiriöiden (tukkeutuminen ym.) riski on suuri, jos asuntojen jätevedenpuhdistuslaitteisiin johdetaan maito huoneiden pesuvesien mukana suuria määriä maitoa.

7. § Mattojen, tekstiilien ja muiden vastaavien materiaalien pesu

Määräykset velvoittavat yksityishenkilöitä ja toiminnanharjoittajia, jotka pesevät mattoja ja tekstiilejä kiinteistöllä, ranta-alueella ja yleisillä matonpesupaikoilla, vähentämään ympäristön kuormitusta ja estämään rantavesien likaantumista ja hygieenisyyshaittoja. Käytännössä määräykset kieltävät esimerkiksi mattojen pesun laiturilla.

8. § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu ja kunnossapito

Autojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesuvedet ovat jätevettä, joka on käsiteltävä asianmukaisesti, jotta ehkäistään ympäristön pilaantuminen. Pesuaineet, jotka sisältävät hiilivetyjä kuten liuotinaineita, voivat jo pieninä määrinä mutta etenkin suurempina määrinä aiheuttaa haittaa ympäristölle. Toistuvasta, laajamittaisesta ja ammattimaisesta pesusta syntyvien suurten pesuvesimäärien imeyttäminen maahan pilaa maaperää ja ympäristöä. Esimerkiksi toistuva useamman kuorma-auton peseminen voidaan katsoa laajamittaiseksi pesuksi.

Vesien suojeleminen perustelevat pesukiellon pohjavesialueilla.

Ajoneuvojen, veneiden ja laitteiden pesu voi vähentää alueen viihtyvyyttä sekä aiheuttaa alueen likaantumista tai ympäristön muuta pilaantumista.

Veneiden pohjamaalit sisältävät edelleen ympäristölle vahingollisia aineita. Jos suojatoimenpiteet laiminlyödään, maaperään jää maalijätteitä. Jos lähistöllä on vesistö, syntyy myös vesien pilaantumisen vaaraa. Maaperään ei saa päästää mitään ainetta, joka voi pilata maaperää (ympäristönsuojelulaki 7. §).

Luku 3. Lannoitteet ja maanparannusaineet

9. § Tuotantoeläinten lannan ja lannoitusaineiden käyttö

Valtioneuvoston asetuksessa (931/2000) maataloudesta peräisin olevien nitraattien vesiin pääsyn rajoittamisesta (nitraattiasetus) annetaan lannan varastointia ja lannoitteiden levitystä koskevia

määräyksiä. Asetus sisältää myös suosituksia, jotka paikallisista olosuhteista johtuen voidaan ympäristönsuojelumääräyksillä määrätä sitoviksi.

Lanta, puristeneste ja jätevedet sisältävät runsaasti ravinteita, tyyppiyhdisteitä ja bakteereja. Ympäristönsuojelulain 8. § kieltää pohjaveden pilaamisen. Ympäristönsuojelumääräysten tarkoituksena on estää pohjaveden, talousveden ja vesistön pilaantumisen vaaraa ja suojata näitä sekä välttää kohtuuttomia hygieenisyyshaittoja (hajut, kärpäset). Tämän vuoksi annetaan määräyksiä, jotka koskevat suojavyöhykkeitä talousvedenottamoiden ympärillä ja rantojen ja asutuksen läheisyydessä.

Maatalousalueella vesistön suojavyöhykkeen rajat määrätään mittaamalla palstan vesistöön viettävän rajan puolelta. Nitraattiasetuksen mukaan typpilannoitus on kielletty alle 5 metrin päässä vesistöä. Jos pellon kaltevuus ylittää 2 prosenttia, on typpilannoitteiden pintalevitys kielletty myös seuraavan 5 metrin leveydellä. Pellon ja vesistön välinen suojaetäisyys tasaisella alueella lasketaan 5 metriä vesistön keskivesirajasta. Jos maa viettää jyrkästi vesistöön päin, etäisyys lasketaan 5 metriä uoman reunalta pellolle.

Lannoittamaton suojavyöhyke on pohjavesialueilla merkitty lohkokarttaan, ja se oikeuttaa EU-tukeen. EU-tukeen oikeuttaa keskimäärin 15 metrin lannoittamaton vyöhyke vesistön rajassa. Leveys voi kuitenkin vaihdella.

Hevosten määrä seudulla on kasvussa. Omistajilla ei aina ole käytettävissä omia peltoalueita lannan levitykseen. Lannan asianmukainen käsittely estää ravinteiden huuhtoutumisen vesistöihin, pohjaveteen ja vesialueille. Jos hevoset tuottavat lantaa vuodessa yli 20 m³ (kaksi hevosta), lantala on mitoitettava tallin eläinpaikkojen mukaan. Jos lannantuotanto on tätä vähäisempää, lanta voidaan varastoida esimerkiksi siirtolavalle tai vastaavalle ja peittää pressulla.

10. § Kasviperäisen jätteen, lietteen ja tuhkan käyttäminen lannoitteena ja maanparannusaineena

Suupohjan rannikkoseudulla harjoitetaan laajamittaista perunan- ja porkkananviljelyä sekä kasvihuoneviljelyä. Viljelijät voivat ympäristönsuojelulain (86/2000) nojalla käsitellä ja hyödyntää ilman erityistä lupaa omassa maa- tai metsätaloustoiminnassa syntynyttä sellaista jätettä, joka muodostuu ympäristölle ja terveydelle vaarattomista luonnonaineksista. Jos viljelijä vastaanottaa vastaavaa kasviperäistä jätettä muilta viljelijöiltä tarkoituksenaan käyttää sitä pellolla lannoitteena, viljelijän on tehtävä asiasta ilmoitus elintarvikevirasto Eviralle. Eviralta saa ohjeet siihen, miten tautien leviäminen estetään. Myös näissä tapauksissa noudatetaan nitraattiasetusta.

Vaarattomaksi käsitellyn viemäriletteen, sakokaivolietteen tai kuivakäymäläjätteen hyödyntäminen ja käyttäminen on sallittua ilman erityistä lupaa lannoitevalmistelain mukaisesti (539/2006). Viljelijät saavat käyttää vain omalta kiinteistöltä peräisin olevaa lietettä. Käyttö edellyttää lietteen kalkkistabilointia ennen käyttöä maa- ja metsätalousministeriön asetuksen mukaisesti (maa- ja metsätalousministeriön asetus 13/2007 lannoitevalmisteita koskevan toiminnan harjoittamisesta ja sen valvonnasta). Määräysten tavoitteena on ehkäistä roskaantumista ja hygieenisyyshaittoja. Vesistöjen pilaantumisen estämiseksi jäte on sijoitettava ja levitettävä nitraattiasetuksen mukaisesti.

Esimerkiksi monissa Suupohjan rannikkoseudun kasvihuoneissa käytetään yhä enemmän biopolttoaineita. Puhtaasta puusta peräisin oleva tuhka on vaaratonta, ja sitä voidaan käyttää lannoitteena ja maanparannusaineena. Kasvihuoneissa käytettävä turvetuhka on tutkittava ennen mahdollista käyttöä, sillä se voi sisältää esimerkiksi kadmiumia. Raskaan polttoöljyn tuhka on vaarallista jätettä, ja se on käsiteltävä asianmukaisesti. Tuhkan luovuttamisessa tulee noudattaa lainsäädäntöä.

Luku 4. Kemikaalit

11. § Torjunta-aineiden käyttö

Torjunta-aineita (pestisidejä) käytetään muun muassa tuhoeläinten, kasvitautien ja mikro-organismien (esimerkiksi sienten) torjuntaan ehkäisemään vahinkoja ja haittoja ihmisen terveydelle ja omaisuudelle. EU:ssa torjunta-aineet luokitellaan kasvinsuojeluaineisiin ja biosideihin.

Torjunta-aineille altistuminen voi olla ihmiselle vaarallista. Torjunta-aineiden käyttö aiheuttaa erityisen pilaantumisen ja altistumisen vaaran, jos aineita käytetään epäasianmukaisesti. Erityisen pilaantumisherkkiä alueita ovat pohjavesialueet, vedenottamot ja lähteet sekä ranta-alueet.

Kavinsuojeluaineen pakkausmerkinnöistä käy ilmi, saako ainetta käyttää pohjavesialueella. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston verkkosivuilla www.tukes.fi (pohjavesirajoitus) on luettelo pohjavesialueilla sallituista kasvinsuojeluaineista.

Torjunta-aineita saa käyttää vain erityistä tarvetta vaativissa kohteissa ja sellaisina määrinä, joita on ainekohtaisesti suositeltu. Torjunta-aineita käytettäessä on ehdottomasti noudatettava aineen käyttöohjeita, rajoitteita ja varoituksia, jotka löytyvät pakkauksesta ja käyttöturvallisuustiedotteesta.

Hyvän maatalouskäytännön mukaan torjunta-aineita ei saa käyttää tasaisilla mailla alle 5 metrin ja kaltevilla mailla alle 10 metrin päässä vesiuomasta tai vesistöstä, salaojia lukuun ottamatta. Talousveden hankintaan käytettävien kaivojen ja lähteiden ympärille on yleensä jätettävä vähintään 30–100 metriä leveä suojavyöhyke, jolla ei käytetä torjunta-ainetta.

Torjunta-aineiden levittämistä koskevat ympäristönsuojelumääräykset ovat perusteltuja, koska ne on annettu estämään terveys- ja ympäristöhaittoja asuinalueilla ja vastaavissa pilaantumiselle herkissä paikoissa.

12. § Kemikaalien varastointi ja käsittely säiliöissä. Käytöstä poistetut säiliöt. Säiliöiden tarkastaminen

Määräysten tavoitteena on ehkäistä maaperän, pohjaveden ja ympäristön pilaantumista, jota kemikaalien ja vaarallisen jätteen varastoinnissa syntyvät päästöt tai vuodot aiheuttavat. Vaarallisella kemikaalilla tarkoitetaan kemikaalilain (599/2013) mukaan aineita ja yhdisteitä, jotka voivat olla terveydelle ja ympäristölle vaarallisia tai palo- tai räjähdysvaarallisia. Myös lämmitysöljyt ja polttonesteet ovat kemikaaleja. Vaarallisia jätteitä ovat jätelain (646/2011) mukaan palovaaralliset tai räjähdysvaaralliset jätteet, tartuntavaaran aiheuttavat jätteet tai jätteet, jotka voivat ominaisuutensa takia aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle (vaaraominaisuus).

Säiliöiden ikääntyessä kasvavat myös vahinko- ja vuotoriskit. Sen vuoksi pohjavesi- ja ranta-alueille tai muille erityisen pilaantumiselle herkille alueille ei saa sijoittaa maanalaisia kemikaalisäiliöitä. Pohjavesialueella on vältettävä myös maanpäällisiä polttoaine- ja kemikaalisäiliöitä. Jos pohjavesialueelle joudutaan pakottavasta syystä sijoittamaan maanpäällisiä säiliöitä, pilaantumisvaaran ehkäisemiseksi on ryhdyttävä erityisiin suojoitoimenpiteisiin. Näillä alueilla ennestään sijaitsevat maanalaiset säiliöt on tarkastettava vaaratilanteiden välttämiseksi. Tarkastus tulee tehdä luotettavasti. Tarkastuksessa käytetään erityismittalaitteita, ja tarkastus tehdään ammattihenkilön toimesta.

Yksivaippaiset säiliöt muodostavat riskin maaperälle, pohjavedelle ja muulle ympäristölle. Allastetun varaston on oltava katettu, jotta allastila ei täyty vedellä. Vuotoriskin minimoimiseksi on varastoinnissa ja tankkauksessa noudatettava suojoitoimenpiteitä.

Kiinteistön uudelle omistajalle on aina kerrottava säiliöstä, jotta ehkäistään mahdolliset vuodot.

13. § Teiden suolaus

Määräys on tarpeen pohjaveden suojelemiseksi. Pölyntorjuntaan saatetaan kesäaikana käyttää suolausta.

14. § Maalämpöjärjestelmät

Maalämpöjärjestelmän vuodoista aiheutuu pohjavesien tai vesistön pilaantumisvaaraa. Tällaisen vaaran aiheuttavan toiminnan kieltäminen on perusteltua. Maalämpökaivoa ei saa liioin sijoittaa liian lähelle toista maalämpökaivoa, talousvesikaivoa, rakennusta, tontin/rakennuspaikan rajaa tai vesi- tai viemärijohtoa, jolloin järjestelmän toimintavarmuus vaarantuu, syntyy pilaantumisvaaraa tai kiinteistönomistajien tasapuolinen kohtelu vaarantuu. Ympäristöministeriö on julkaissut maalämpöjärjestelmän ympäristöoppaan (2013) Energiakaivo. Maalämmön hyödyntäminen pientaloissa. Lisätietoja on oman kunnan rakennusjärjestyksessä.

Luku 5. Jätteet

15. § Yleismääräykset. Jätteiden käsittely kiinteistöllä

Kuntien jätehuoltomääräykset on laadittu jätelain pohjalta. Ympäristönsuojelumääräyksiin on sisällytetty määräyksiä jätteistä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä. Tavoitteena on ehkäistä jätteiden valvomattomasta keräämisestä, varastoinnista ja käsittelystä aiheutuvat päästöt, jotka johtavat viihtyisyys- ja terveyshaittoihin tai ympäristön muuhun pilaantumisvaaraan.

Kompostointi sallitaan ja on suositeltavaa edellyttäen, että se on pienimuotoista ja tapahtuu valvotuissa olosuhteissa niin ettei haittoja synny. Puutarhajätteen kompostointi kasassa on mahdollista maa- ja metsätalousalueilla ja haja-asutusalueella edellyttäen, että kompostoinnista ei synny ympäristöhaittoja.

Komposti on sijoitettava riittävälle etäisyydelle suojeltavasta tai häiriölle herkästä paikasta, yleensä noin 15–20 metrin päähän talousvesikaivosta tai vesistöstä. Komposti voidaan sijoittaa kiinteistön rajalle edellyttäen, että komposti on asianmukaisesti rakennettu, sitä hoidetaan ja se on suojattu naapurikiinteistöä vasten.

Ulkokäymälä tulee yleensä sijoittaa noin 5–10 metrin päähän naapurikiinteistön rajasta. Etäisyyden vesistöön on oltava vähintään noin 20 metriä.

Ylivuotisia rehupaaleja koskevalla määräyksellä estetään käyttämättä jääneiden rehupaalien jääminen rumentamaan ympäristöä. Muovijätteen polttaminen on kielletty myrkyllisten savupäästöjen vuoksi.

16. § Jätteiden käyttö maarakentamisessa. Laatuvaatimukset

Maaperän ja pohjaveden pilaaminen on kielletty. Sen vuoksi jätettä ei saa sijoittaa maaperään, jos se voi johtaa terveys- tai ympäristövaaraan tai -haittaan. Jätteen läjittäminen on kielletty, jos sen tarkoituksena on jätteen hylkääminen tai hävittäminen. Kaikessa toiminnassa on yleisenä velvollisuutena noudattaa jätelain 8. §:n mukaista etusijajärjestystä: Ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Jos jätettä kuitenkin syntyy, jätteen haltijan on ensisijaisesti valmistettava jäte uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se.

Määräykset koskevat terveydelle ja ympäristölle vaaratonta jätettä, jota voidaan käyttää vähäisessä määrin maarakentamisessa ja korvaamaan luonnonmateriaaleja tietyin edellytyksin ilman ympäristölupaa tai muuta ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyntää, esimerkiksi eräiden jätteiden (betonijätteen) hyödyntämisestä maarakentamisessa annetun valtioneuvoston asetuksen 591/2006 mukainen ilmoitus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ympäristönsuojelulain 28. §:n mukaan ympäristölupa on oltava jätteen laitos- tai ammattimaiseen käsittelyyn. Ympäristönsuojelulain 30 a §:ssä (86/2000) on poikkeuksia eräiden jätteen käsittelytoimintojen ympäristöluvanvaraisuudesta.

Ympäristön pilaantumisen vaaran ehkäisemiseksi on jätteen pienimuotoisen hyödyntämisen oltava suunniteltua, harkittua ja valvottua maarakennustoimintaa tai muuta hyväksyttyä toimintaa. Sen jälkeen kun jäte on sijoitettu maahan, on vaikeaa tai mahdotonta enää tutkia, mitä aineita jäte sisältää. Mahdollisuudella selvityksen vaatimiseen varmistetaan, ettei jäte aiheuta maaperän tai muun ympäristön pilaantumista. Se antaa myös ympäristönsuojeluviranomaiselle mahdollisuuden arvioida, tarvitaanko ympäristölupaa, voidaanko valtioneuvoston asetusta eräiden jätteiden hyödyntämisestä soveltaa, onko käyttö kiellettävä vai onko jätteen sijoituspaikasta annettava määräyksiä. Jätteiden käyttöä voidaan pitää pienimuotoisena, jos jätettä on enintään 500 m³ jätelajista riippuen.

Jätteen sijoittaminen maaperään sisältää riskin siitä, että jätteen sisältämät aineet voivat pilata maaperää. Ympäristönäkökohtien vuoksi ja valvonnan helpottamiseksi ympäristönsuojelumääräyksiin sisällytetään määräys, jonka mukaan Länsirannikon ympäristöyksikön on voitava vaatia selvitystä jätteiden hyödyntämisestä maaperässä, jollei kyseessä ole ympäristönsuojelulain 30 a §:ssä ja ympäristönsuojeluasetuksen 4. §:ssä tarkoitettu poikkeus.

Valvontaviranomaiset voivat vaatia, että jätteen ympäristökelpoisuus tutkitaan, jos sen epäillään olevan pilaantunutta. Betonissa olevia haitta-aineita voivat olla muun muassa vesieristeenä käytettävä kivihiilipiki sekä vanhojen elementtisaumojen sisältämä PCB ja lyijy. Merkittäviä määriä betoniterästä sisältävän betonijätteen sijoittamista maaperään ei voida sallia, sillä betoniteräs ei ole maarakentamiseen soveltuvaa materiaalia eikä metallijätteen sijoittamista maahan voida pitää jätteen hyväksyttävänä hyötykäyttötapana. Betoniteräs maaperässä voi myös vaikeuttaa rakentamista myöhemmin.

Pohjaveden pilaantumisen vaara on erityisen suuri tärkeillä pohjavesialueilla, missä ei sen vuoksi sallita minkäänlaista jätteenkäyttöä. Vesistöjen pilaantumisvaara on suurempi ranta-alueella, minkä vuoksi ranta-alueella ei myöskään sallita jätteiden käyttöä maarakentamisessa.

17. § Rakennusten julkisivujen kunnostustöissä syntyvät jätteet

Rakennusten julkisivujen ja muiden rakenteiden kunnostustöissä syntyvät jätteet voivat aiheuttaa ympäristön pilaantumista. Määräykset annetaan tällaisiin jätteisiin liittyvien ympäristöriskien ehkäisemiseksi.

Kemiallisessa maalinpoistossa muodostuu jätettä, joka on kerättävä talteen ja toimitettava vaarallisen jätteen vastaanotto- tai käsittelypaikkaan. Myös hiekkapuhalluksessa ja muissa vastaavissa ympäristöhaittoja aiheuttavissa töissä on työmaan lähiympäristö suojattava työn aikana ja siivottava työn jälkeen. Syntyneet jätteet on otettava talteen ja toimitettava asianmukaiseen vastaanotto- tai käsittelypaikkaan.

Rakennusten vanhoissa elastisissa saumaussmassoissa, lämpölasi-ikkunoiden profiililistoissa ja lasien välisissä tiivistysmassoissa saattaa olla myrkyllisiä PCB-yhdisteitä. Kaksikomponenttisten saumaussmassojen koveteissa käytettiin aikaisemmin ympäristölle vaarallisia lyijy-yhdisteitä. Elementtisaumojen saumaussmassoihin lisättiin PCB:tä 1950-luvun lopulta 1970-luvun loppuun. Lyijyä sai käyttää 1980-luvun loppuun. Sen vuoksi on tärkeää kiinnittää huomiota näiden aineiden esiintymiseen ja ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

18. § Jätteiden poltto kiinteistöllä

Yhdyskuntajätteen poltto avotulella ja kiinteistöjen tulisijoissa on syytä kieltää sen vuoksi, että niissä palamisolosuhteet eivät sovellu tähän tarkoitukseen. Tavallisissa lämmityskattiloissa ja tulisijoissa ei saavuteta tarpeeksi korkeaa lämpötilaa, jolloin palaminen jää epätäydelliseksi. Muovien ja muiden vastaavien jätteiden poltossa syntyvien savukaasujen joukossa ympäristöön leviää hajua ja nokea sekä terveydelle ja ympäristölle haitallisia aineita kuten pienhiukkasia, häkää, hiilivetyjä ja muita haitta-aineita siinä määrin, että ne voivat aiheuttaa sekä terveys- että ympäristöhaittoja. Paperia ja pahvia saa käyttää sytykkeenä.

Puutarhajäte ja muu vastaava jäte on usein märkää tai kosteaa, joten avopoltossa syntyy runsaasti haitallisia ilmapäästöjä, joista aiheutuu savu-, haju- ja muita ympäristöhaittoja. Taajaan rakennetulla alueella avopoltto aiheuttaa terveyshaittoja naapureille. Näiden jätteiden vastaanotto on järjestetty kuntien jätehuoltomääräysten mukaisesti. Vähäisiä määriä puutarhajätettä voidaan kompostoida kiinteistölle.

Taajaan rakennetun alueen ulkopuolella on sallittu puutarhajätteiden satunnainen pienimuotoinen avopoltto. Myös näissä tapauksissa on lähiympäristö ja naapurit huomioitava ja puutarhajätteet poltettava niin, ettei siitä synny kohtuuttomia savuhaittoja.

19. § Lumen vastaanottopaikkojen sijoittaminen ja käyttö

Lumen vastaanottopaikoille kulkeutuu lumen mukana roskia ja muita jätteitä. Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan harjoittaja vastaa vaikutuksien ennaltaehkäisystä ja

ympäristöhaittojen poistamisesta tai rajoittamisesta mahdollisimman vähäiseksi (ympäristönsuojelulaki 4. §, aiheuttamisperiaate).

Koska lumen vastaanotto paikasta voi aiheutua ympäristön pilaantumista eikä sellaisen perustaminen yleensä edellytä ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa, on tarpeen antaa määräyksiä, joilla vähennetään ja estetään lumen vastaanottamisesta ja läjittämisestä syntyviä haittoja.

Tie- ja katualueilta sekä kiinteistöiltä tuotava lumi saattaa sisältää epäpuhtauksia kuten ajoneuvoista valunutta öljyä, raskasmetalleja, teillä jäätymisenestoon käytettyä suolaa ja lumeen peittyneitä roskia ja muita jätteitä, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumista. Myös lumen ajamisesta ja sulamisvesistä voi aiheutua ympäristöhaittoja. Vesistöjen ja muun ympäristön pilaantumisen estämiseksi lumen vastaanotto paikkaa ei saa sijoittaa tärkeälle pohjavesialueelle, vesistöön tai vesistön viereen, ranta-alueelle tai muihin häiriintyviin paikkoihin.

20. § Ruoppaus, niitto ym. vesirakennustyöt

Vesilain (587/2011) 3. luvun 2.–3. §:ssä määrätään, milloin vesialueen ruoppaamiseen ja ruoppausmassojen sijoittamiseen tarvitaan lupa. Luvanvaraisuuden ratkaisevat toimenpiteen ympäristövaikutukset. Lupa on kuitenkin haettava aina silloin, kun massamäärä on yli 500 m³. Lisäksi on kaikista vesirakennustöistä, myös silloin kun massamäärä on alle 500 m³, tehtävä viimeistään 30 päivää ennen työn aloittamista kirjallinen ilmoitus valvontaviranomaisena toimivalle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (vesilain 2. luku, 15. §), kun vesikasvien niitto tai muu poistaminen on merkitykseltään vähäistä suurempi (esimerkiksi yli yhden hehtaarin laajuinen niitto).

Ympäristöhaittojen vähentämiseksi ja estämiseksi vesialueen ruoppaus on perusteltua ajoittaa syksyksi ja talveksi, jolloin vesistön virkistyskäyttö on vähäistä ja pohjasedimentin sisältämien ravinteiden kulkeutuminen on vähäisempää kuin kesällä. Keväällä ruoppaus voi häiritä lintujen pesintää ja kalojen kutua. Kesällä ruoppaus voi häiritä vesistön virkistyskäyttöä, ja silloin korostuu naapureille tiedottaminen.

Hallitsematon vesikasvien niitto voi aiheuttaa haittoja etenkin linnustolle. Vesilintujen pesinnälle aiheutuvien haittojen välttämiseksi vesikasvit saa niittää vasta pesimäajan jälkeen. Niittojäte ja rannoilta poistetut risut ja pensaat voivat haitata yleistä viihtyvyyttä ja virkistyskäyttöä sekä aiheuttaa haittaa vesistölle. Haittojen välttämiseksi on niitto- ja perkausjäte kerättävä pois vedestä ja läjitettävä kompostoitumaan maalle sopivaan paikkaan tai käsiteltävä niin, ettei siitä aiheudu haittaa vesistölle tai muulle ympäristölle.

Luku 6. Pöly, savu ja haju

21. § Rakennus-, korjaus- ja purkutyöt sekä maarakentaminen

Purkutöistä ja maa- ja talonrakentamisesta voi aiheutua pölyhaittoja. Niiden estämiseksi töistä vastaavat tahot ovat velvollisia ryhtymään tehokkaihin pölyntorjuntatoimenpiteisiin. Toimivat torjuntatoimenpiteet ovat erityisen tärkeitä häiriölle herkkien kohteiden läheisyydessä.

Työmaiden ja kulkuväylien pölyäminen voi aiheuttaa haittaa lähiympäristölle. Kuivan ja pölyävän aineksen kuljettaminen voi aiheuttaa ympäristöhaittoja ajoreitin varrella. Määräys on perusteltua antaa näiden haittojen välttämiseksi.

22. § Kulkuväylien ja pihojen kunnossapito ja puhtaanapito

Katupölyssä on hiekkaa ja muuta kiviainesta, autonrenkaista ja nastoista irronnutta kumia ja metallia sekä energiantuotannosta ja autojen pakokaasuista kaduille laskeutunutta nokea ja muita haitta-aineita. Katupöly on haitallista etenkin lapsille, sydän- ja keuhkosairaille ja astmaatikoille. Ilmassa leijuva pöly ärsyttää silmiä ja voi lisätä hengitystietulehduksia ja astmakohtauksia sekä heikentää keuhkojen toimintaa. Lisäksi hiukkaspäästöt likaavat ympäristöä ja vähentävät viihtyvyyttä.

Tietyissä sääolosuhteissa ja etenkin keväisin ilmaan nousee leijumaan pölyä teiden, katujen, jalkakäytävien, pihojen ja vastaavien alueiden kuivuttua. Etenkin vilkasliikenteisten alueiden lähellä pöly voi tällaisissa olosuhteissa aiheuttaa ympäristö- ja terveyshaittoja. Näiden haittojen torjumiseksi on hiekoitushiekka ja muu katupöly poistettava etenkin taajaan rakennettujen alueiden asfaltoiduilta ja muilta päällystetyiltä kulkuväyliltä sekä pihoilta ja muilta niihin verrattavilta alueilta heti lumen sulamisen jälkeen säiden salliessa ja kun se on teknisesti mahdollista.

Hiekoitushiekan ja muun katupölyn koneellisessa poistossa on varmistettava, ettei ilmanlaatu heikkene eikä muodostu terveyshaittoja käyttämällä tekniikkaa, joka estää työhön liittyvän pölyämisen.

Moottoroitua lehtipuhallinta ei saa käyttää hiekoitushiekan keräämiseen, koska voimakas pölyäminen lisää haittoja.

23. § Lämmitys- ja ilmanvaihtolaitteet

Jätteen ja muun sopimattoman aineen polttaminen voi johtaa ympäristön pilaantumiseen ja terveyshaittoihin, jotka vähentävät asuinalueen ja muiden lähellä olevien häiriöille alttiiden kohteiden yleistä viihtyvyyttä ja voivat aiheuttaa haittaa omaisuudelle.

Väärin suunnatut ja asennetut ja huonolla huollolla olevat lämmitys- ja ilmanvaihtolaitteet voivat aiheuttaa haittoja, joten niiden moitteeton toiminta on syytä varmistaa. Kiinteistönhaltijan on huolehdittava siitä, että laitteita käytetään, tarkistetaan ja huolletaan asiaankuuluvasti.

Luku 7. Melu ja tärinä

24. § Ilmoitus- ja tiedotusvelvollisuus erityisen häiritsevää melua tai tärinää aiheuttavasta toiminnasta

Ympäristönsuojelulain 60. §:n mukaan toiminnanharjoittajan on tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kirjallinen ilmoitus tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta, kuten rakentamisesta tai yleisötילוaisuudesta, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää. Ilmoitusvelvollisuus syntyy, jos melu tai tärinä on voimakkuuden, keston tai toistuvuuden takia erityisen häiritsevää lähistöllä asuville, oleskeleville tai

työskenteleville. Ilmoitusmenettelyllä huolehditaan siitä, että toiminta järjestetään ja sitä säännellään meluntorjuntaa, melutasoa, toiminta-aikoja ja tiedottamista koskevilla toimenpiteillä, jotta toiminnasta aiheutuvat haitat jäisivät mahdollisimman vähäisiksi.

Ympäristönsuojelumääräyksillä pyritään kohdistamaan ilmoitusvelvollisuus vain niihin toimenpiteisiin ja tapahtumiin, joista aiheutuu merkittävää melu- tai värinähaittaa, ja rajaamaan ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle vähemmän haitalliseksi koetut toiminnot. Luettelo ei ole tyhjentävä, joten toiminnanharjoittajan on ilmoitustarpeen ratkaisemiseksi tehtävä erityisen häiritsevyyden arviointi myös muista tilapäisistä toiminnoista, joita ei ole lueteltu määräyksissä, ottaen huomioon toimenpiteen tai tapahtuman luonne ja paikalliset olosuhteet. Erityisen häiritseväksi voidaan katsoa esimerkiksi kapeakaistainen ja iskumainen melu tai melu, joka sisältää korkeita taajuuksia. Erityisen herkkinä melulle pidetään esimerkiksi asuinhuoneistoja, sairaaloita, päiväkoteja, koulualueita, virkistysalueita ja kirjastoja. Asian luonteen vuoksi ilmoitusta ei tehdä hengen tai omaisuuden pelastamiseksi tai suojaamiseksi välttämättömistä toimista.

Määräykset sisältävät tiedotusvelvollisuuden häiritsevistä melusta ja värinästä, jotta häiriölle alttiit kohteet ovat tietoisia asiasta ja voivat varautua häiriöihin. Suosituksen mukaan tiedottaminen tapahtuu vähintään viikkoa etukäteen esimerkiksi asettamalla ilmoituksia työmaan tai tapahtumapaikan lähistölle. Häiriölle herkille kohteille ilmoitetaan ainakin toimenpiteen tai tapahtuman laatu, kesto, alkamis- ja päättymisajankohdat (päivämäärät ja kellonajat) sekä vastaava yhteysthenkilö ja tämän yhteystiedot.

25. § Työvaiheiden sekä koneiden ja laitteiden erityisen häiritsevä melu

Viihtyvyy- ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi sekä riittävän häiriöttömän yön varmistamiseksi on perusteltua antaa yleinen määräys, jolla kielletään erityisen häiritsevän melun tuottaminen yöaikaan. Asuntojen ja muiden häiriölle herkempien kohteiden läheisyydessä tehtävät korjaus-, kunnossapito- ja huoltotyöt, joihin liittyy erityisen häiritsevien koneiden ja laitteiden käyttöä, ohjataan tehtäväksi päiväsaikaan.

Samoin perusteluin ja lähiympäristö huomioon ottaen määräyksillä ohjataan kiinteistöllä lähinnä vapaa-aikana käytettävien muiden laitteiden (ruohonleikkuri, trimmeri ym.) käyttöä sellaisiin ajankohtiin, jolloin siitä on mahdollisimman vähän haittaa naapureille.

Määräys ei koske sellaisia välttämättömiä töitä, joita ei voi siirtää esimerkiksi liikenneturvallisuuden tai liikenneyhteyksien, vesihuollon ylläpidon tai maaseutuelinkeinojen harjoittamisen vuoksi.

26. § Tilapäiset ja siirrettävät asfalttiasemat ja murskaamot

Tilapäisten ja siirrettävien asfalttiasemien käyttö tärkeillä pohjavesialueilla on perusteltua kieltää pohjaveden pilaantumista estämiseksi. Kielto koskee myös murskaamoja, koska niidenkin laitteistot sisältävät öljyjä tai polttonesteitä. Toiminnassa käytettävät polttoaineet ja muut kemikaalit sekä syntyvä jäte aiheuttavat ympäristön pilaantumisen vaaran.

Tilapäisille murskaamoille ja asfalttiasemille asetetuilla vaatimuksilla varmistetaan, että ilmapäästöistä, melusta ja jätteistä aiheutuva pilaantumista minimoidaan. Etäisyyden häiriölle herkkiin kohteisiin on oltava riittävä, yleensä vähintään 300–500 metriä.

Määräys toiminnanharjoittajan ilmoitusvelvollisuudesta ympäristönsuojeluviranomaiselle toiminnan aloittamisesta ja päättämisestä perustuu ympäristönsuojelulain 83. §:ään ja on perusteltu toiminnan ympäristövaikutusten valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi.

Ympäristösyistä on perusteltua, että toiminnanharjoittaja veloitetaan siivoamaan ja puhdistamaan alue toiminnan päätyttyä sekä toimittamaan jätteet asianmukaisesti käsiteltäväksi.

27. § Äänentoistolaitteiden käyttö

Kaavoituksen voidaan katsoa ottaneen kantaa erilaisiin toimintamuotoihin ja niistä mahdollisesti aiheutuviin meluhaittoihin jo siinä vaiheessa, kun kaavoihin on tehty varaukset liikuntapaikoille, torialueille ja muille esiintymis- ja tapahtumapaikoille. Näillä paikoilla päiväsaikaan järjestettävistä tavanomaisista ja tilapäisistä tapahtumista ei tarvitse yleensä tehdä kirjallista ilmoitusta (ympäristönsuojelulaki 60. §). Myös näissä yhteyksissä on huolehdittava asianmukaisista meluntorjuntatoimenpiteistä.

Jos tapahtuman laatu on normaalista poikkeava ja käytössä on äänentoistolaitteita tai äänenvahvistimia (esimerkiksi ulkoilmakonsertit), tapahtumasta on tehtävä kirjallinen ilmoitus.

Jos tilaisuus järjestetään edellä mainituilla paikoilla ulkona yöaikaan klo 22–7, tapahtumasta on tehtävä kirjallinen ilmoitus.

Katusoittajat yleistyvät, ja kesäisin ulkotarjoilupaidoissa ja ulkoterasseilla käytetään yhä useammin äänentoistolaitteita. Määräyksellä ehkäistään lähistön asukkaille mahdollisesti aiheutuvia meluhaittoja.

Luku 8. Muut määräykset

28. § Velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja

Ympäristönsuojelumääräykset voivat koskea velvollisuutta antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja (ympäristönsuojelulaki 19. §).

Viranomaisella tai sen määräämällä viranhaltijalla on oikeus valvontaa ja ympäristönsuojelulain toimeenpanoa varten saada tarpeellisia tietoja toiminnanharjoittajilta ja viranomaisilta (ympäristönsuojelulaki 83. §).

Viranomaisella on oikeus saada toiminnanharjoittajalta ja muilta, joita määräykset koskevat, riittävässä määrin tietoja toiminnan ympäristövaikutusten selvittämiseksi, jos on perusteltua aihetta epäillä sen aiheuttavan pilaantumista (ympäristönsuojelulaki 84. §).

Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (ympäristönsuojelulaki 5. §, selvilläolovelvollisuus).

29. § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi myöntää poikkeuksen ympäristönsuojelumääräyksistä laissa mainituin perustein (ympäristönsuojelulaki 19. §). Poikkeamislupaa on haettava kirjallisesti, ja hakemus on perusteltava. Poikkeamislupa myönnetään vain siinä tapauksessa, että toiminnanharjoittaja voi estää ympäristön pilaantumisen hyväksyttävällä tavalla. Poikkeamisen yhteydessä on otettava huomioon, että siitä ei saa aiheutua määräysten tavoitteiden syrjäytymistä. Myös yleiset hallinto-oikeudelliset periaatteet sitovat viranomaisia. Asianosaisten oikeusturvan kannalta on tärkeää, että poikkeuksen myöntämismenettelyssä sovelletaan hallintomenettelyä, jolloin esimerkiksi naapureita kuullaan tarpeen mukaan. Poikkeuspäätökseen on voitava hakea muutosta siten kuin ympäristönsuojelulaissa säädetään.

Ympäristönsuojelumääräysten tarkentamiseen voi olla tarvetta esimerkiksi tulkintatilanteissa ja viranomaisvalvontaa tehtäessä. Sen vuoksi ympäristöjaostolla on oikeus antaa ympäristönsuojelumääräyksiä tarkentavia ohjeita ja määräyksiä.

30. § Maksut

Ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisten lupien, päätösten ja asioiden käsittelystä ympäristöjaostossa tai viranhaltijakäsittelystä peritään Länsirannikon valvontalautakunnan hyväksymän taksan mukainen maksu. Ympäristönsuojelumääräysten osalta taksaa sovelletaan etupäässä ilmoitusten ja poikkeamisten käsittelyyn.

31. § Seuraamukset ympäristönsuojelumääräysten rikkomisesta tai laiminlyönnistä

Ympäristönsuojelulain 13. luvussa on säännökset valvonnasta ja hallintopakosta. Jos ympäristönsuojelumääräyksiä rikotaan tai laiminlyödään, valvontaviranomainen voi kieltää jatkamasta tai toistamasta määräysten vastaista menettelyä tai kehottaa/määrätä toiminnanharjoittajan täyttämään velvollisuutensa. Ympäristönsuojelulain 88. §:n nojalla kieltoa tai määräystä voidaan tehostaa uhkasakolla tai uhallalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään. Toimivalta hallintopakon käyttämisessä on Länsirannikon ympäristöyksikön ympäristöjaostolla.

Ympäristönsuojelulain 116. §:ssä on rangaistussäännös, jonka nojalla ympäristönsuojelumääräysten rikkomisesta voidaan tuomita sakkorangaistus yleisessä tuomioistuimessa. Määräysten rikkomistilanteessa voidaan tehdä ilmoitus poliisille esitutkintaa varten.

Käytännössä poliisi valvoo ympäristönsuojelumääräysten noudattamista ympäristönsuojeluviranomaisten ohella. Poliisilla on oikeus määrätä sakkorangaistus kunnallisen säännön rikkomisesta siten kuin rikoslaissa säädetään.

32. § Voimaantulo

Kristiinankaupungin, Kaskisten, Närpiön ja Mustasaaren valtuustot päättävät kukin ympäristönsuojelumääräysten antamisesta ympäristönsuojelulain 19. §:n nojalla. Päätös ympäristönsuojelumääräysten hyväksymisestä annetaan tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset

kunnassa julkaistaan. Päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun kuulutus on asetettu yleisesti nähtäville. Samoin on kuulutettava ympäristönsuojelumääräysten voimaantulosta. Nämä ympäristönsuojelumääräykset tulevat voimaan, kun valtuuston päätös on saanut lainvoiman. Ympäristönsuojelumääräykset toimitetaan alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.